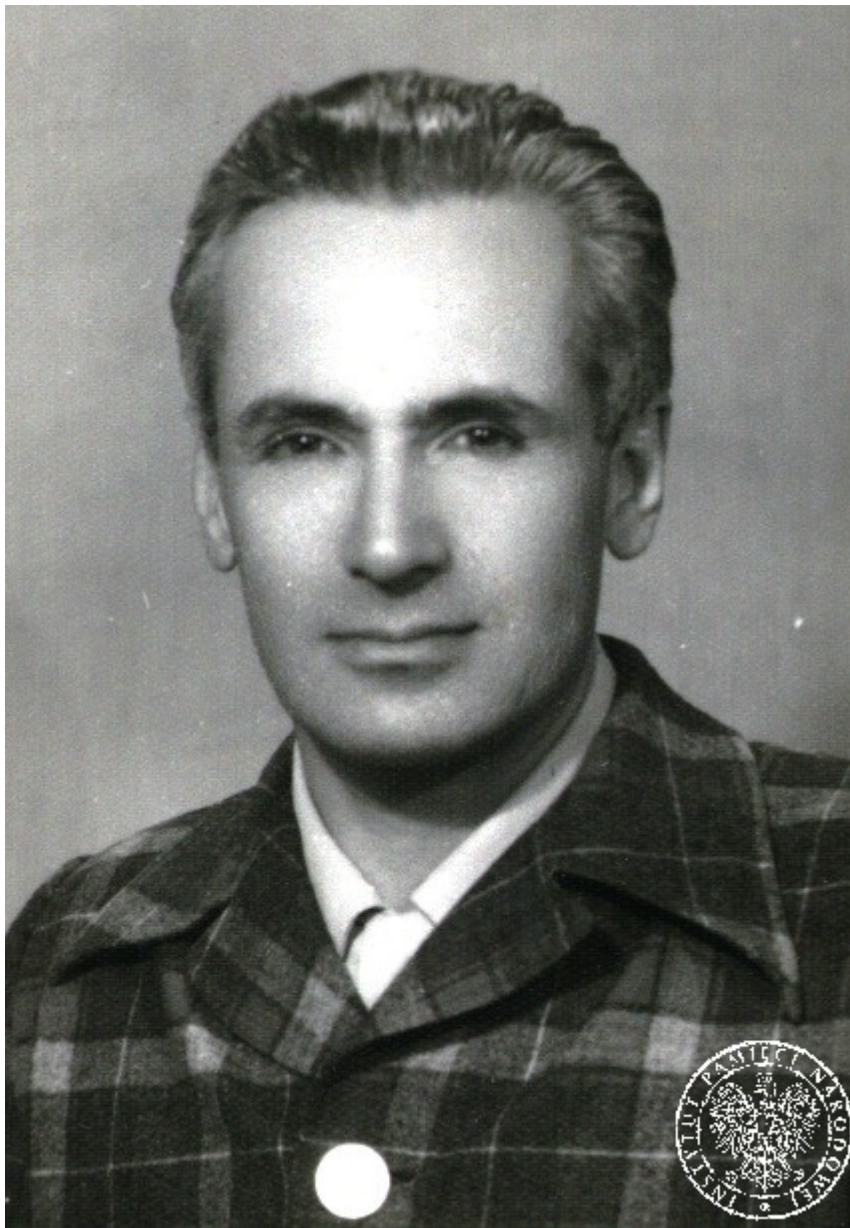

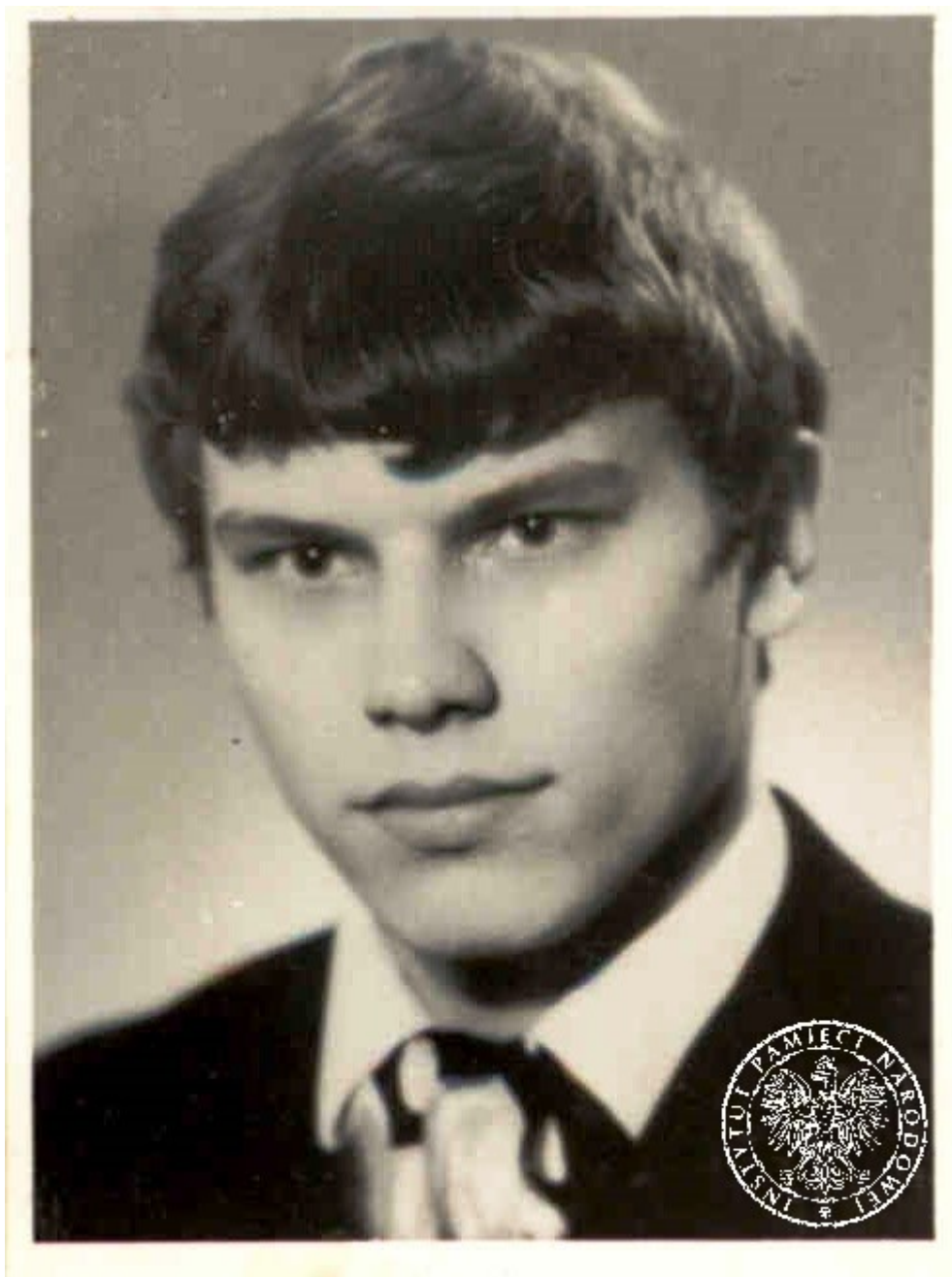
Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/176754,Konstruktor-ORP-Orzel-oraz-dzialacz-Ruchu-Obrony-Praw-Czlowieka-i-Obywatela-wsro.html>
26.04.2024, 11:05

Konstruktor ORP Orzeł oraz działacz Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela wśród osób rozpracowywanych przez komunistyczną bezpiekę

W uzupełnionym katalogu osób inwigilowanych przez organy represji PRL znalazły się wpisy dotyczące działaczy polskiej opozycji. Zapraszamy Państwa do zapoznania się z ich krótkimi biogramami.

Kazimierz Leski (1912–2000) – inżynier mechanik, wynalazca, doktor nauk humanistycznych, żołnierz WP i AK, uczestnik powstania warszawskiego oraz żołnierz podziemia antykomunistycznego. W latach 1994–1997 prezes Związku Powstańców Warszawskich.

Pochodził z rodziny szlacheckiej. W 1935 r. ukończył Szkołę Inżynierską Wawelberga i Rotwanda w Warszawie, a następnie wyjechał do Holandii. Tam pracował w biurze konstrukcyjnym okrętów, uczestnicząc między innymi w projektowaniu polskich okrętów podwodnych ORP Orzeł oraz ORP Sęp.

Podczas kampanii 1939 r. był pilotem, został zestrzelony i dostał się do niewoli sowieckiej, z której udało mu się uciec. Przedostał się do okupowanej Warszawy, gdzie włączył się do pracy konspiracyjnej w ramach organizacji „Muskietery” kierowanej przez inż. Stefana Witkowskiego. W ramach tej organizacji Kazimierz Leski zajmował się wywiadem

komunikacyjnym oraz „budową” od podstaw struktur kontrwywiadu. Po rozwiązaniu „Muszkietarów” został przeniesiony do ZWZ, a następnie do Oddziału II Komendy Głównej AK. Zajmował się wywiadem komunikacyjnym i kontrwywiadem, a także tworzeniem szlaków kurierskich. W powstaniu warszawskim był dowódcą kompanii „Bradł” w Batalionie „Miłosz” walczącym w Śródmieściu. Za męstwo podczas walk był odznaczony Krzyżem Virtuti Militari oraz Krzyżem Walecznych. Po upadku powstania uciekł z niewoli niemieckiej i włączył się ponownie w działalność podziemną zostając szefem sztabu Okręgu Zachodniego AK, a następnie Delegatury Sił Zbrojnych na Kraj.

Zatrzymany przez UB jesienią 1945 r. Podczas brutalnego śledztwa zarzucono mu przynależność do „wrogich” organizacji konspiracyjnych i prowadzenie działalności, w ramach której miał rozpracować organizacje komunistyczne GL, PPR i AL, a także partyzantkę sowiecką.

Za powyższe czyny 3 lutego 1947 r. Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie skazał K. Leskiego na karę 12 lat więzienia, którą następnie w drodze „łaski” zmniejszono do 6 lat. Po odbyciu kary w 1952 r. został ponownie skazany na 10 lat więzienia, tym razem do wspomnianych już zarzutów dodano również „współpracę z Niemcami”.

Kazimierz Leski został zwolniony z więzienia w styczniu 1955 r. roku z powodów zdrowotnych. W podjętym 2 lata później postępowaniu rehabilitacyjnym wykazano że „złożone poprzednio przez świadków i oskarżonego zeznania stanowiące podstawę do wydania wyroków skazujących, zostały złożone w części obciążającej w warunkach przymusu fizycznego stosowanego przez oficerów śledczych UB”. Stanowiło to podstawę do jego rehabilitacji.

Kazimierz Leski pozostawał jednak pod czujną obserwacją organów bezpieczeństwa PRL. Po wyjściu z więzienia objęto go inwigilacją w ramach sprawy ewidencyjno-obszaryjnej krypt. „Bradł” z uwagi na fakt, że w więzieniu wykazywał „wrogą postawę” wobec PRL. Był śledzony, podsłuchiowano jego rozmowy telefoniczne oraz przeglądano korespondencję, był także stale inwigilowany przez agentów SB. Oficerowie SB bezskutecznie usiłowali również namówić K. Leskiego do podjęcia współpracy.

Liczne kontakty ww. zarówno ze środowiskami kombatanckimi na Zachodzie, jak i dyplomatami zachodnimi w Warszawie nie uszły uwadze SB. W latach 1968-1971 Departament III MSW prowadził wobec K. Leskiego rozpracowanie w ramach kwestionariusza krypt. „Muszkietar”, chcąc ustalić charakter jego kontaktów z dyplomatami ambasady amerykańskiej w Warszawie. Sprawę zakończono w 1974 r. uznając, że „figurant” z powodów zdrowotnych wyłączył się z czynnej działalności.

W latach 80. Kazimierz Leski wydał swoje wielokrotnie wznawiane wspomnienia „Życie niewłaściwe urozmaicone”. W 1995 r. otrzymał tytuł Sprawiedliwego wśród Narodów Świata, a także Honorowe Obywatelstwo Warszawy. Zmarł 27.05.2000 r.

<https://katalog.bip.ipn.gov.pl/informacje/598593>

Wiesław Wysocki ur. 18.06.1950 r. w Łowiczu – historyk, profesor nauk humanistycznych, działacz społeczny i nauczyciel akademicki. Autor kilkudziesięciu książek oraz wielu opracowań i artykułów naukowych. Odznaczony m.in. Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Wolności i Solidarności oraz Medalem Stulecia Odzyskanej Niepodległości.

Od końca lat 70 XX w. angażował się w działalność opozycyjną. Był związany m.in z Ruchem Obrony Praw Człowieka i Obywatela, KPN, oraz kilkoma innymi stowarzyszeniami opozycyjnymi. Uczestniczył w wydawaniu oraz kolportażu wydawnictw podziemnych. W latach 80. był członkiem podziemnych struktur „Solidarności” oraz publikował artykuły w prasie drugiego obiegu.

Od 1976 był r. rozpracowywany przez Służbę Bezpieczeństwa w ramach sprawy kontrolno-operacyjnej krypt. „Burza” (nr ewidencyjny 54951) prowadzonej przez Departament IV MSW. Rozpracowanie obejmowało grupę działaczy Stowarzyszenia PAX „wysuwających koncepcje sprzeczne z oficjalną linią polityczną stowarzyszenia”. Z kolei w latach 80. Wiesław Wysocki został objęty rozpracowaniem w ramach kwestionariusza ewidencyjnego prowadzonego przez WUSW Skierniewice z powodu „działalności antypaństwowej”. Zastrzeżono mu również możliwość wyjazdów zagranicznych na okres dwóch lat (1988–1990), ostatecznie anulowano zastrzeżenie w lutym 1989 r.

Profesor Wiesław Wysocki od dawna jest zaangażowany w wiele inicjatyw o charakterze patriotycznym. Był m.in. prezesem Fundacji Poległym i Pomordowanym na Wschodzie, przewodniczył radzie Muzeum Niepodległości w Warszawie. Jest prezesem Rady Muzeum Izby Pamięci gen. Ryszarda Kuklińskiego i Fundacji Józefa Szaniawskiego oraz przewodniczącym Rady Fundacji „Żołnierze Wyklęci”. Od początku istnienia Narodowego Dnia Żołnierzy Wyklętych należy do osób organizujących te obchody.

<https://katalog.bip.ipn.gov.pl/informacje/36737>